

Brexit bude bolet hlavně londýnskou City

VOJTĚCH WOLF

PRAHA Pokud dojde k brexitu, tedy vystoupení Británie z EU, zásadně to pocítí centrum finančnictví londýnská City. „Jde o rozhodnutí Británie a jejího obyvatelstva. Rozhodně nevidím žádný důvod, proč by měla být v případě brexitu Evropská centrální banka jakkoliv nápomocná.“ říká guvernér Národní banky Rakouska a člen rady guvernérů ECB Ewald Nowotny, který minulý týden v Praze přednášel v Cerge institutu.

LN Jste guvernérem Rakouské národní banky, která musí reflektovat rozhodnutí ECB. Jaký je ale váš osobní názor na záporné úrokové sazby?

Jedinou přímo ovlivněnou sazbou, která je stanovena ECB a je negativní, je depozitní sazba. Ostatní sazby jsou tržní sazby. Všechno tohle ale musí být viděno v kontextu politiky Evropské centrální banky, která bojuje s vidinou možné deflace. Pro centrální banku je extrémně důležité se vyhnout vývoji, který by mohl vést k deflačním očekáváním. Podle mého osobního názoru jsme z hlediska optiky této politiky úspěšili.

LN Někteří ekonomové varují, že negativní sazby mohou více uškodit než pomoci. Jaký je váš názor?

Většina ale souhlasí, že v mnohých sektorech ekonomiky nejsou negativní sazby novým normálním stavem, ale jde o speciální situaci, která jen reflektuje současné dění. Centrální banky rozhodují v době, kdy máme jen velmi malý inflační růst, malý hospodářský růst a v takovou chvíli by bylo extrémně nebezpečné zvýšit sazby. Jakmile se ale začnou tyto základní ukazatele měnit, tak ECB bude muset diskutovat o zvýšení sazeb, jako se to teď děje například ve Spojených státech. Zatím ale v této situaci nejsme.

LN Před pár měsíci jsem hovořil s Karlem Sevelidou, šéfem rakouské bankovní skupiny RBI. Ten současnou situaci popsal jako perversní. Myslím tím stav, kdy by měli klienti platit bankám za to, že si k nim dávají peníze. Podobně to vidí i bývalý prezident německé Bundesbanky Axel Weber. Nemyslíte si, že na tom něco je?

Souhlasím, že z izolovaného pohledu komerční banky to může být velmi složitá situace. Centrální banka jako ECB se na to ale

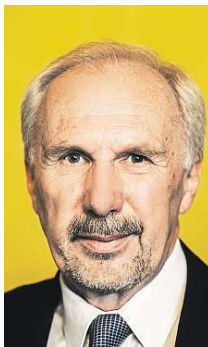
musí dívat z mnohem větší perspektivy, v tomto případě celoevropského pohledu.

Z našeho úhlu pohledu (ECB) jde o správnou věc, která se musí udělat. Ve skutečnosti je to dobrá věc i z pohledu komerčních bank. Ano, je tu problematická struktura negativních sazeb, ale na druhou stranu by silný pokles ekonomiky, po kterém by následovala masivní recese, i pro komerční banky znamenal obří odpisy. Nejde se proto dívat jen na jednu stránku věci, ale je potřeba se podívat i na tu druhou.

LN Jak vnímáte možnost dalšího posunutí sazeb ještě více do záporu?

Politika ECB musí být vnímána s ohledem na její mandát. To je cenová stabilita a inflace kolem dvou procent. To, co teď vidíme, je, že jsme blíž ke svému cíli, než jsme byli předtím. V minulých měsících jsme měli zápornou inflaci, ale pro celý rok 2016 očekáváme míru inflace kolem 0,2 procenta. A v průběhu dalších dvou let očekáváme podstatný nárůst inflace. Myslím si, že se teď dostáváme blíž k našemu cíli a že to budeme muset reflektovat.

LN Neobáváte se toho, že pokud

Centrální bankéř Ewald Nowotny
FOTO MAFRA DAN MATERNA

by lidé měli bankám za uložení peněz platit, začnou je vybírat a schovávat si je raději doma do trezoru?

Eurozóna není první oblastí, která přistoupila k nástroji v podobě negativních sazeb. V Evropě to udělalo například Švýcarsko a k žádným takovým negativním dopadům nedošlo. Co je ještě zajímavější, že žádná švýcarská banka si nestěžovala, tak jako si stě-

žují některé banky v eurozóně. Očividně se umějí s takovou situací vypořádat lépe než další evropské banky.

LN Jedná ECB ve prospěch evropských vlád a chová se méně nezávisle a více politicky?

Určitě víte, že skupina německých ekonomů a politiků šla k německému ústavnímu soudu a poté k Evropskému soudnímu dvoru a nezávislost ECB byla zcela potvrzena.

ECB je nejnezávislejší centrální bankou na světě, protože je zařazená přímo do evropských smluv, které de facto nemohou být změněny. ECB rozhodně nejdá ve prospěch vlád, ale jedná na základě svého mandátu, kterým je cenová stabilita, což znamená vyhnout se příliš vysoké inflaci či naopak deflaci.

LN Jak podle vás připadný brexit ovlivní evropské bankovníctví?

Pokud se Británie rozhodne odejít, rozhodně to nebude mít okamžitě právní dopady, protože budeme mít dva roky na vyjednávání. Samozřejmě může dojít k psychologickým efektům, kdy dojde k oslabení libry či k situaci, kdy bude Bank of England nucena zvýšit

úrokové sazby. Hlavní dopad pocítí ale londýnská City. Jsem přesvědčený, že brexit zásadním způsobem sníží její roli. Přinejmenším se přesunou jinam některé bankovní aktivity, které se zde odehrávají. Jde o rozhodnutí Británie a jejího obyvatelstva, ale rozhodně nevidím žádný důvod, pokud země odejde, proč by měla být ECB jakkoliv nápomocná City.

LN Kdo nejvíce ztratí v případě brexitu?

Rozhodně Velká Británie. Rovněž musíme rozlišovat mezi krátkodobými dopady a dlouhodobými důsledky. Krátkodobě nemusí být tak hrozné. Dlouhodobě však s ohledem na investice a nové institucionální uspořádání mohou být velmi zásadní.

LN Může případný brexit napodobit další země EU?

Je očividné, že by to pro Británii mělo negativní dopady, takže si nemyslím, že by ji kdokoliv následoval.

